

Становлення громадянина та нова філософія освіти (слово до вчителя)

Сьогодні на процес громадянськості шкільництва впливають два важливі чинники, а саме: розпад імперії СРСР і проголошення України незалежною державою. Ці великі й визначні події можуть бути до кінця усвідомлені й оцінені лише з відстані часу. Слід розуміти, що держава будується не тільки у вигляді заводів, кордонів, армії тощо, але і в душі та у свідомості народу.

Учитель будує Україну в дитині, в її духовному світі. Це важка робота, але це завтрашній день нашої країни, її майбутній добробут, спокій та цивілізоване входження у світове співтовариство.

Ідея демократії передбачає активізацію кожної людини, відстоювання її права на самореалізацію в культурній, духовній та соціальній сферах, контроль народу над державними органами влади, непохитне дотримання всіх прав людини, орієнтацію на загальнолюдські цінності, моральні та правові.

Особлива проблематичність сьогоденної навчально-виховної роботи школи полягає в тому, що її доводиться проводити в умовах руйнації застарілих ідеалів та принципів і складному соціально-економічному становищі. Це вимагає виваженості й пошуку розумних шляхів. Учитель повинен чітко бачити процес становлення особистості дитини, її національної свідомості, набуття нею рис громадянськості.

Повноцінне становлення духовно здорового громадянина відбувається тільки в умовах свободи. Сьогодні тенденції демократизації освіти та її орієнтація на виховання громадянина України вже вимальовуються як політика держави.

Інтегративний курс “Громадянознавство” у сучасній школі покликаний формувати риси громадянськості в учнів, яким притаманні демократична громадянська культура, цінності демократії та орієнтація на позитивні соціальні дії.

Навчальний посібник “Громадянознавство у системі шкільної освіти України”, підготовлений і укладений досвідченим педагогом, учителем-науковцем і вчителем-практиком, завідуючим кафедрою українознавства Миколаївського муніципального колегіуму Леонідом Андрійовичем Ржепецьким, служить цій меті. Він буде корисним і потрібним усім учасникам навчально-виховного процесу.

*Володимир Захарченко,
начальник управління освіти і науки
Миколаївської облдержадміністрації,
відмінник освіти України.*